

1.12.1998

Kansalaisen käsikirjan jatkokehittämishanke

Asettaminen

Sisäasiainministeriö on tänään asettanut Kansalaisen käsikirjan jatkokehittämishankkeen.

Toimikausi

1.12.1998 - 31.12.1999

Tausta

Valtioneuvoston periaatepäätös sähköisestä asioinnista, palveluiden kehittämisestä ja tiedonkeruun vähentämisestä (5.2.1998) edellyttää, että merkittävä osa keskeisistä kansalaisille suunnatuista palveluista on saatavana tietoverkoissa vuoteen 2001 mennessä. Tätä tavoitetta toteuttaa mm. sisäasiainministeriön verkkopalvelujen tukiprojekti, VETURI. Myös SM:n VEPA- hankkeen (verkottuva paikallis- ja aluehallinto) tavoitteena on tietotekniikan lisääntyvään hyväksikäyttöön tukeutuen edistää hallinnon rakenteiden keventämistä ja yksinkertaistamista erityisesti palveluiden tuotannossa ja jakelussa keskittyen erityisesti valtion paikallis- ja aluehallintoon. Samoin Aluehallinnon tietoverkko 2000-hanke määrittelee aluehallinnon antamia verkkopalveluita.

Valtiovarainministeriö on asettanut henkilön sähköinen tunnistaminen-henkilökortti toteuttamisprojektin johtoryhmän, jonka tehtävänä on vastata henkilön sähköisen tunnistamistavan – henkilökortin jatkosuunnittelun, pilottikokeilujen ja tarvittavien lainsäädännöllisten muutostarpeiden selvittämisen ja valmistelemisen ohjauksesta ja läpiviennistä.

Kansalaisen käsikirja toimii kehittyvien sähköisten palveluiden käyttöliittymänä kansalaisille tarjoamalla keskitetysti internetissä julkishallinnon tuottamaa tietoa ja palveluita. Sen tavoitteena on kehittyä vuorovaikutteiseksi palvelufoorumiksi, jossa kansalaiset voivat asioida, saada tietoa, täyttää ja jättää lomakkeita, saada vastauksia jne.

Kansalaisen käsikirja ilmestyi paperisena ensimmäisen kerran vuonna 1992 (ruotsiksi 1993). Internetissä se julkaistiin 20.8.1997 (www.opas.vn.fi). Sen käyttö on maksutonta. Suunnittelusta on vastannut valtiovarainministeriön hallinnon kehittämisosasto, mutta mukana on ollut kymmeniä yhteistyökumppaneita. Käsikirjan graafisesta suunnittelusta ja toteutuksesta on vastannut Alda Media Oy. Käsikirjassa on tietoja ja palveluita noin sadalta julkishallinnon organisaatiolta, joiden www-sivut siis muodostavat käsikirjan. Palvelut on ryhmitelty kansalaisen elämänvaiheiden mukaan. Valtiovarainministeriö on tehnyt aiheittaiset ingressit ja valinnut linkit. Tiedonhaun helpottamiseksi mukana on myös hakupalveluita ja palveluhakemisto sekä paikkakuntahakemisto.

Käsikirja on sekä suomeksi että ruotsiksi ja tulee ilmestymään osittain myös englanniksi. Tiedot ja palvelut sijaitsevat ministeriöiden, virastojen, laitosten tai muiden tiedontuottajien omilla palvelimilla. Näin on pyritty turvaamaan tiedon oikeellisuus ja ajantasaisuus, kun vastuu tiedoista on tiedontuottajilla. Tiedontuottajia varten on omat www-sivunsa (<http://www.opas.vn.fi/tiedontuottaja>), jossa on lomake käsikirjan sivujen muutosilmoitusta varten. Yhteistyöverkosto tiedontuottajien ja valtiovarainministeriön kesken ei kuitenkaan ole toiminut. Tiedontuottajat eivät ole sitoutuneet odotetulla tavalla käsikirjan ylläpitoon.

Tavoitteet

Tavoitteena on kehittää Kansalaisen käsikirja vuorovaikutteiseksi, dynaamiseksi palvelufoorumiksi, josta kansalaiset löytävät tietoverkoissa olevat palvelut yhdestä paikasta ja voivat suoraan käyttää tarjolla olevia sähköisiä asiointipalveluita.

Toisena tavoitteena on organisoida toimintamalli Kansalaisen käsikirjan tiedontuottajien ja käsikirjan vastuorganisaation välille. Sitouttamalla tiedontuottajat käsikirjan tuottamiseen ja kehittämiseen voidaan turvata käsikirjan toimiminen, sen tietojen luotettavuus sekä sisällön kehittyminen.

Kolmantena tavoitteena on valmistella ehdotus Kansalaisen käsikirjan uudeksi vastuorganisaatioksi.

Tehtävä

Hankkeen tehtävät:

1. Kansalaisen käsikirjan nykyisen toimintamallin arviointi.
2. Kansalaisen käsikirjan tiedon/palvelujen tuottajien ja käsikirjan vastuorganisaation välinen toimintamalli:
 - selvittää Ruotsin kansalaisen käsikirjan - Samhällsguiden – (<http://www.sverigedirekt.riksdagen.se/sg/>) sekä vastaavan tanskalaisen palvelun (<http://www.danmark.dk/> tai <http://www.denmark.dk/>) organisointi- ja toimintamalli sekä niiden vaatimat ja käytössä olevat resurssit
 - organisoida Kansalaisen käsikirjan tiedontuottajien kanssa yhteistoimintamalli, joka takaa, että käsikirjan tiedontuottajat sitoutuvat pitämään käsikirjaa ajantasalla ja että niiden tarjoamat sähköiset palvelut liitetään osaksi Kansalaisen käsikirjaa
 - selvittää ja valmistella Kansalaisen käsikirjan siirtäminen valtiovarainministeriöstä organisaatioon, joka ottaa käsikirjan vastuulleen
3. Kansalaisen käsikirjan kehittäminen:
 - tarkistaa Kansalaisen käsikirjan rakenne, ingressitekstit ja linkit
 - laatia käsikirja englanniksi ja selvittää mahdollisuus myös muiden vieraskielisten palvelujen tarjoamiseen
 - selvittää mahdollisuudet uusien käsikirja dynaamisemmaksi, jotta kansalaisia koskeva uusi tai muuttunut tieto olisi heti etusivulta nähtävissä
 - liittää tiedon/palveluntuottajien sähköiset asiointipalvelut osaksi käsikirjaa
 - tehdä laskelma ja ehdotus uuden yhteistoimintamallin mukaisesta Kansalaisen käsikirjan vaatimista henkilö- ja taloudellisista resursseista
 - valmistella kriteeristö, jolla tiedon/palveluntuottajat valitaan Kansalaisen käsikirjaan

Organisointi

Hanke toteutetaan sisäasiainministeriön ja valtiovarainministeriön yhteishankkeena. Hanketta varten nimetään projektipäällikkö ja ohjausryhmä. Ohjausryhmä ja projektipäällikkö kuulevat tarvittaessa asiantuntijoita. Valtiovarainministeriö huolehtii Kansalaisen käsikirjan ylläpidosta ja sopimukset säilyvät valtiovarainministeriön nimissä siihen asti, kunnes ylläpito- ja vastuorganisaatio saadaan uudistetuksi.

Puheenjohtaja

Virtanen, Petri, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö

Jäsenet

Jussilainen, Maija, projektipäällikkö, Valtioneuvoston kanslia
Puttonen, Marko, neuvotteleva virkamies, sisäasiainministeriö
Haavisto, Leni, projektisihteeri, sisäasiainministeriö
Romakkaniemi, Pirkko, projektipäällikkö, valtiovarainministeriö
Varmo, Karri, tiedotuspäällikkö, työministeriö
Laaksovirta, Tuula H., ylikirjastonhoitaja, Eduskunnan kirjasto
Häkli, Esko, tiedottaja, Kansaneläkelaitos

Sihteeri

Suurhasko, Margit, projektipäällikkö, sisäasiainministeriö

Kustannukset ja rahoitus

Hankkeen kustannukset muodostuvat projektipäällikön palkkaamisesta sisäasiainministeriöön sekä käsikirjan kehittämisestä. Palkkakustannukset maksetaan hallinnon kehittämisen määrärahoista. Kansalaisen käsikirjan kehittämiskustannukset ja normaalit ylläpitokustannukset sekä tiedontuottajille järjestettävistä tilaisuuksista muodostuvat kustannukset maksaa valtiovarainministeriö vuoden 1999 loppuun.

Ministeri

Jouni Backman

Lainsäädäntöjohtaja

Pertti Laitinen

JAKELU

Hankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja ja jäsenet
Valtioneuvoston kanslia
Sisäasiainministeriö/hallinto-osasto
Valtiovarainministeriö/hallinnon kehittämisosasto
Työministeriö
Eduskunnan kirjasto
Kansaneläkelaitos
projektipäällikkö Margit Suurhasko.

TIEDOKSI

kansliapäällikkö Juhani Perttunen
erityisavustaja Mikael Jungner
sisäasiainministeriö/talouslyksikkö